

ALEXANDRU CRISTIAN ȘTRENC

BUCURA IONESCU

GHEORGHE GHEORGHIU

DREPTUL BREVETULUI

TRATAT

Universul Juridic

București

-2019-

Cuvânt înainte	5
Lista de abrevieri	8
Referințe bibliografice	9

Capitolul I	
INTRODUCERE	11

1.1. <i>Istoricul protecției invențiilor prin brevet</i>	11
1.2. <i>Istoricul protecției invențiilor în România</i>	18
1.3. <i>Importanța economică și socială a brevetului de invenție</i>	22
1.3.1. Brevetul de invenție – exponent și motor al dezvoltării tehnologice.....	22
1.3.2. Transferul de tehnologie	25
1.4. <i>Izvoarele dreptului brevetului</i>	26
1.4.1. Legea națională	27
1.4.2. Reglementările internaționale	28
1.4.3. Reglementari ale Uniunii Europene	28
1.4.4. Jurisprudența	29
1.5. <i>Natura dreptului conferit de brevet</i>	38
1.6. <i>Dreptul brevetului în dreptul internațional privat</i>	42
1.7. <i>Relația dreptului brevetului cu celelalte drepturi de proprietate intelectuală</i>	48
1.7.1. Relația dreptului brevetului cu dreptul de autor.....	48
1.7.2. Relația dreptului brevetului cu dreptul asupra desenelor și modelelor industriale	49
1.7.3. Relația dreptului brevetului cu dreptul asupra mărcilor	52
1.7.4. Coexistența excepțională a drepturilor de autor, de brevete, de desene și modele și de mărci	53
1.7.5. Protecția creațiilor care nu sunt protejate prin reglementări speciale... 54	

Capitolul II	
REGLEMENTAREA LA NIVEL INTERNAȚIONAL A PROTECȚIEI INVENȚIILOR PRIN BREVET	57
2.1. <i>Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale</i>	57
2.1.1. Prevederi de fond generale care se aplică inclusiv brevetelor	58
2.1.1.1. Dreptul la tratamentul național	58
2.1.1.2. Dreptul de prioritate	60
2.1.1.2.1. Reglementarea dreptului de prioritate în legea națională ...	64
2.1.1.2.2. Interpretarea conceptului de „aceeași invenție”	66
2.1.1.2.2.1. Situații specifice.....	70
2.1.1.3. Divizarea cererii	72
2.1.1.4. Perioada de grație în plata anuităților	73
2.1.2. Prevederi specifice brevetelor de invenție	73
2.1.2.1. Independența brevetelor	73

2.1.2.2. Dreptul inventatorului de a fi menționat	73
2.1.2.3. Vânzarea și importul produsului protejat prin brevet.....	74
2.1.2.4. Licențe obligatorii.....	74
2.1.2.5. Invenții brevetate prezente în traficul și expozițiile internaționale; excepții de la dreptul conferit de brevet	75
2.2. <i>Acordul TRIPS</i>	77
2.2.1. Prevederi de fond generale care se aplică inclusiv brevetelor.....	77
2.2.1.1. Principiul tratamentului național; principiul națiunii celei mai favorizate.....	77
2.2.1.2. Epuizarea drepturilor	78
2.2.2. Prevederi specifice brevetelor de invenție	79
2.2.2.1. Obiecte brevetabile.....	79
2.2.2.2. Drepturi conferite de brevet	80
2.2.2.3. Condiții privind depunerea cererii de protecție prin brevet.....	81
2.2.2.4. Licențe obligatorii.....	82
2.2.2.5. Revocare – decădere	84
2.2.2.6. Durata brevetului	84
2.2.2.7. Inversarea sarcinii probei în cazul brevetelor de procedeu.....	85
2.3. <i>Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor – PCT</i>	85
2.3.1. Procedura generală conform PCT	86
2.3.1.1. Procedura până la întocmirea raportului de documentare internațională.....	86
2.3.1.2. Elemente ale reformei PCT în derularea procedurii până la intrarea în faza națională	88
2.3.1.3. Procedura în faza națională.....	90
2.4. <i>Tratatul privind Dreptul Brevetului – PLT</i>	90
2.4.1. Data de depozit.....	91
2.4.2. Cererea de brevet.....	92
2.4.3. Reprezentarea	93
2.4.4. Facilități cu privire la respectarea termenelor și pentru repunerea în drepturi	94
2.4.4.1. Termene	94
2.4.4.2. Repunerea în drepturi.....	95
2.4.4.3. Dreptul de prioritate	96
2.5. <i>Convenția Brevetului European</i>	97
2.5.1. Considerente generale	97
2.5.2. Procedura de acordare a brevetului european	98
2.5.2.1. Depunerea cererii și examinarea preliminară	98
2.5.2.2. Întocmirea raportului de documentare	100
2.5.2.3. Publicarea cererii de brevet european	100
2.5.2.4. Examinarea de fond.....	100
2.5.2.5. Validarea brevetului european	101
2.5.2.6. Opoziția	101
2.5.2.7. Procedura de apel	102
2.5.3. Protocoale și acorduri privind aplicarea Convenției Brevetului European.....	102
2.5.3.1. Protocolul privind centralizarea.....	102

2.5.3.2. Protocolul privind recunoașterea	103
2.5.3.3. Protocolul privind articolul 69 al Convenției Brevetului European.....	104
2.5.3.4. Acordul de la Londra privind aplicarea articolului 65 (regimul lingvistic) al Convenției Brevetului European.....	105
2.6. <i>Tendințe în reglementarea pe plan internațional a protecției invențiilor prin brevet</i>	107
2.6.1. Încheierea unui Tratat de fond privind dreptului brevetului	108
2.6.2. Accelerarea procedurii de brevetare – PPH.....	109
2.7. <i>Sistemul brevetului unitar</i>	111
2.7.1. Temeiul juridic al sistemului brevetului unitar.....	111
2.7.2. Comitetul Restrâns și legislația secundară	112
2.7.3. Caracteristicile principale ale protecției prin brevet unitar	113
2.7.4. Curtea unificată de brevete.....	115
2.7.4.1. Jurisdicția și structura	115
2.7.4.2. Competență	115
2.7.4.3. Surse de drept	116
Capitolul III	
BREVETABILITATEA INVENȚIILOR	117
3.1. <i>Invenția – concept și importanță</i>	117
3.1.1. Învățătura invenției.....	119
3.1.2. Caracterul tehnic al invenției brevetabile (învățătura tehnică).....	120
3.1.3. Realizabilitatea invenției (capacitatea invenției de a fi realizată)	123
3.1.4. Utilizabilitatea tehnică	126
3.1.5. Repetabilitatea.....	126
3.1.6. Invenția ca soluție (tehnică) a unei probleme (tehnice).....	128
3.1.6.1. Problema	129
3.1.6.1.1. Relația dintre stadiul tehnicii și problemă.....	130
3.1.6.1.2. Reformularea problemei	130
3.1.6.1.3. Importanța definirii problemei.....	130
3.1.6.1.4. Soluția.....	131
3.2. <i>Invenții pentru care nu se acordă brevet</i>	132
3.2.1. Baze legale	132
3.2.2. Obiecte și activități excluse de la brevetare	133
3.2.2.1. Descoperiri.....	133
3.2.2.2. Teorii științifice și metode matematice	134
3.2.2.3. Creații estetice	135
3.2.2.4. Planuri, principii și metode în exercitarea de activități mentale, în materie de jocuri sau în domeniul activităților economice; programe de calculator.....	136
3.2.2.4.1. Programe de calculator și metode de afaceri în sine	138
3.2.2.4.2. Prezentări de informații	139
3.2.3. Excepții de la brevetabilitate	140
3.2.3.1. Invenții contrare ordinii publice și bunelor moravuri	141
3.2.3.1.1. Aprecieri circumstanțiale.....	146

3.2.3.2. Soiuri de plante și rase de animale	147
3.2.3.2.1. Premise legale	147
3.2.3.2.2. Soiurile de plante	148
3.2.3.2.3. Rase de animale	150
3.2.3.3. Procedee esențial biologice pentru producerea plantelor sau animalelor	151
3.2.3.4. Procedee microbiologice și produse obținute prin aceste procedee	153
3.2.3.5. Invenții având ca obiect corpul uman	154
3.2.3.6. Metode medicale	156
3.2.3.6.1. Elemente generale	156
3.2.3.6.2. Excepții la excluderea de la brevetabilitatea metodelor de tratament și diagnosticare	159
3.3. Categoriile de invenții brevetabile	161
3.3.1. Produsul ca obiect al invenției brevetabile	162
3.3.1.1. Tipuri speciale de invenții de produs	163
3.3.1.1.1. Invenții de dispozitiv sau de aparat	163
3.3.1.1.2. Invenții în legătură cu substanțe naturale	163
3.3.1.1.3. Invenții de substanțe chimice	164
3.3.1.1.3.1. Invenție de produs definit prin procedeul său de fabricație	167
3.3.1.1.3.2. Invenții de produse intermediare	168
3.3.1.1.3.3. Invenții de mijloc	169
3.3.1.1.4. Invenții referitoare la aliaje metalice	170
3.3.1.1.5. Invenții de agregare	171
3.3.1.1.6. Invenții de combinație	171
3.3.2. Procedeul ca obiect al invenției brevetabile	172
3.3.2.1. Invenții de procedeu de fabricație	173
3.3.2.1.1. Invenții de procedee chimice analoage	173
3.3.2.2. Invenții de utilizare	174
3.3.2.3. Invenții de mod de funcționare	175
3.3.2.4. Produs obținut în mod direct printr-un procedeu brevetat	175
3.3.3. Alte tipuri specifice de invenții	177
3.3.3.1. Invenții de selecție	177
3.3.3.2. Invenție a unei noi funcții	178
3.3.3.3. Invenții de transpunere	178
3.3.3.4. Invenții în domeniul medical	178
3.3.3.4.1. Invenții de medicamente	179
3.3.3.4.2. Invenții de procedee de fabricație	181
3.3.3.4.3. Invenții de utilizare	182
3.3.3.4.3.1. Invenții de utilizare propriu-zise	182
3.3.3.4.3.2. Invenții de utilizare în vederea fabricării	183
3.3.4. Invenții din domeniul biotehnologiei	183
3.3.4.1. Materiale biologice preexistente; elemente ale corpului uman ..	186
3.3.4.2. Plante sau animale	188

3.3.4.3. Procedee microbiologice și produsele obținute cu ajutorul acestora.....	189
3.3.5. Invenții în domeniul programelor de calculator	190
3.3.5.1. Brevetabilitatea în SUA.....	192
3.3.5.2. Brevetabilitatea invențiilor în Japonia.....	194
3.3.5.3. Brevetabilitatea în Europa.....	195
3.3.6. Invenții în domeniul metodelor de afaceri	199
3.3.6.1. Brevetabilitatea în SUA.....	199
3.3.6.2. Brevetabilitatea în Japonia.....	200
3.3.6.3. Brevetabilitatea în Europa.....	201
3.4. Condițiile de brevetabilitate a invenției	202
3.4.1. Aspecte generale.....	202
3.4.1.1. Prevederi legale.....	203
3.4.2. Noutatea invenției.....	204
3.4.2.1. Definirea condiției de noutate	204
3.4.2.2. Stadiul tehnicii.....	205
3.4.2.2.1. Definirea stadiului tehnicii	205
3.4.2.2.2. Public; Cunoștințe accesibile publicului	207
3.4.2.2.3. Modalități de comunicare a cunoștințelor.....	211
3.4.2.2.3.1. Abordarea în Europa	211
3.4.2.2.3.2. Abordarea în SUA	217
3.4.2.2.3.3. Abordarea în Japonia	217
3.4.2.2.4. Data pertinentă	218
3.4.2.2.5. Noutatea în raport cu cererile anterioare	219
3.4.2.2.5.1. Abordarea în Europa	221
3.4.2.2.5.2. Abordarea în Japonia	222
3.4.2.2.5.3. Abordarea în SUA	223
3.4.2.2.6. Dezvăluiri neopozabile în aprecierea noutății	224
3.4.2.3. Invenție cuprinsă în stadiul tehnicii	230
3.4.2.4. Examinarea noutății	231
3.4.2.4.1. Sarcina probei pentru dovedirea lipsei de noutate.....	240
3.4.2.5. Elemente generale de apreciere a noutății	241
3.4.2.5.1. Noutatea invențiilor de produs	241
3.4.2.5.2. Noutatea invențiilor de procedeu	241
3.4.2.6. Noutatea unor cazuri particulare de invenții.....	241
3.4.2.6.1. Invenții de substanțe naturale	241
3.4.2.6.2. Invenții de substanțe chimice.....	242
3.4.2.6.2.1. Invenții de produs definit prin procedeu de fabricație.....	242
3.4.2.6.2.2. Invenții de produs intermediar	243
3.4.2.6.3. Invenții de combinație	243
3.4.2.6.4. Invenții de procedeu de fabricație	243
3.4.2.6.5. Invenții de utilizare în domenii nemedicale	244
3.4.2.6.6. Alte tipuri de invenții.....	245
3.4.2.6.6.1. Dezvăluiri generice și exemple specifice	245
3.4.2.6.6.2. Invenții de selecție	247

3.4.2.6.6.3. Invenții de transpunere	252
3.4.2.6.7. Invenții în domeniul medical	252
3.4.2.6.7.1. Produs nou	252
3.4.2.6.7.2. Produs legat de scop pentru prima indicație medicală	253
3.4.2.6.7.3. A doua și următoarele indicații medicale	254
3.4.2.6.8. Invenții din domeniul biotehnologiei	257
3.4.3. Activitatea inventivă	258
3.4.3.1. Definirea activității inventive	258
3.4.3.1.1. Premise	258
3.4.3.1.2. Dezvoltarea istorică a noțiunii de activitate inventivă și echivalentele	258
3.4.3.1.3. Elemente constitutive ale noțiunii de activitate inventivă	260
3.4.3.2. Stadiul tehnicii	262
3.4.3.3. Persoana de specialitate	266
3.4.3.3.1. Cunoștințe generale comune ale persoanei de specialitate	270
3.4.3.4. Non-evidența	270
3.4.3.5. Problema (tehnică) și relevanța sa în definirea activității inventive	272
3.4.3.6. Examinarea activității inventive	274
3.4.3.6.1. Abordarea problemă – soluție	275
3.4.3.6.2. Elemente circumstanțiale pentru aprecierea activității inventive	278
3.4.3.6.2.1. Modalități de apreciere a activității inventive	279
3.4.3.6.2.2. Alte elemente circumstanțiale în aprecierea activității inventive	280
3.4.3.6.3. Elemente de abordare generală a examinării activității inventive	288
3.4.3.7. Specificitatea unor categorii de invenții sub aspectul condiției activității inventive	290
3.4.3.7.1. Invenții în legătură cu substanțe naturale	290
3.4.3.7.2. Invenții de substanțe chimice	291
3.4.3.7.2.1. Invenții de produs definit prin procedeul de fabricație	292
3.4.3.7.2.2. Invenții de produse intermediare	292
3.4.3.7.3. Invenții de combinație	293
3.4.3.7.4. Invenții de procedeu	295
3.4.3.7.4.1. Invenții de procedee analoage	296
3.4.3.7.4.2. Invenții de aplicare – invenții de utilizare	296
3.4.3.7.5. Alte tipuri de invenții	297
3.4.3.7.5.1. Invenții de transpunere	297
3.4.3.7.5.2. Invenții de selecție	297
3.4.3.7.5.3. Invenții în domeniul biotehnologiei	298
3.4.3.7.5.4. Invenții în domeniul programelor de calculator și al metodelor de afaceri	299

3.4.4. Aplicabilitatea industrială. Utilitate	301
3.4.4.1. Definiție. Elemente constitutive.....	301
3.4.4.1.1. Utilitatea.....	303
3.4.4.2. Industrie	305
3.4.4.3. Realizabilitatea. Posibilitatea de a fi fabricat.....	307
3.4.4.4. Utilizabilitatea (posibilitatea de a fi utilizat).....	307
3.4.4.5. Relația între aplicabilitatea industrială și caracterul tehnic al invenției	308
3.4.4.6. Relația între aplicabilitatea industrială și reproductibilitate	308
3.4.4.7. Aplicabilitatea industrială a unor tipuri particulare de invenții	308
3.4.4.7.1. Invenții de produs	309
3.4.4.7.1.1. Aspecte generale.....	309
3.4.4.7.1.2. Obiecte imobile.....	309
3.4.4.7.1.3. Substanțele chimice	309
3.4.4.7.1.4. Microorganisme	310
3.4.4.7.1.5. Secvențe sau secvențe parțiale de gene.....	311
3.4.4.7.2. Invenții de procedeu	311
3.4.4.7.2.1. Aspecte generale.....	311
3.4.4.7.2.2. Metode de tratament	312
3.4.4.7.2.3. Metode de diagnosticare	313
3.4.4.7.2.4. Metode de testare.....	314
3.4.4.7.3. Invenții în domeniul programelor de calculator	314

Capitolul IV

PROCEDURA DE OBTINERE A BREVETULUI DE INVENȚIE.

DREPTUL LA ACORDAREA BREVETULUI DE INVENȚIE	316
4.1. <i>Procedura depunerii cererii de brevet</i>	<i>316</i>
4.1.1. Cererea de brevet. Noțiune. Natură juridică.....	316
4.1.2. Solicitantul brevetului de invenție – subiectul dreptului la acordarea brevetului de invenție.....	318
4.2. <i>Depozitul cererii de brevet.....</i>	<i>324</i>
4.2.1. Locul de depunere a cererii de brevet	324
4.2.2. Limba oficială.....	325
4.2.3. Data depozit și depozitul național reglementar	326
4.2.4. Prioritatea	331
4.2.4.1. Dreptul de prioritate. Revendicarea priorității convenționale.....	331
4.2.4.2. Prioritatea internă	336
4.2.4.3. Prioritatea de expoziție	337
4.2.5. Elementele constitutive ale cererii de brevet.....	337
4.2.5.1. Formularul cererii de brevet	337
4.2.5.2. Descrierea invenției	341
4.2.5.2.1. Reglementare și natură juridică	341
4.2.5.2.2. Conținutul descrierii	342
4.2.5.2.3. Descrierea invențiilor din domeniul biotehnologiilor	346
4.2.5.2.4. Descrierea invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului	349

4.2.5.2.5. Condiții de formă ale descrierii	350
4.2.5.3. Revendicările cererii de brevet	350
4.2.5.3.1. Sediul materiei	350
4.2.5.3.2. Noțiune și semnificație	351
4.2.5.3.3. Forma revendicărilor	351
4.2.5.3.4. Redactarea revendicărilor	354
4.2.5.3.5. Categorii de revendicări	358
4.2.5.3.6. Amendarea admisibilă a revendicărilor	363
4.2.5.3.7. Categorii speciale de revendicări	364
4.2.5.4. Desenele cererii de brevet	368
4.2.5.4.1. Reglementare și noțiune	368
4.2.5.4.2. Natura juridică	368
4.2.5.4.3. Condiții de formă	368
4.2.5.4.4. Prevederi procedurale referitoare la depunerea desenelor cererii de brevet	369
4.2.5.5. Rezumatul cererii de brevet	370
4.2.5.5.1. Sediul materiei	370
4.2.5.5.2. Natura juridică a rezumatului	370
4.2.5.5.3. Conținutul rezumatului	371
4.2.5.5.4. Detalii privind redactarea rezumatului	372
4.2.5.5.5. Prevederi procedurale	372
4.2.5.5.6. Concluzii privitoare la rezumatul cererii de brevet	373
4.3. Alte documente care însoțesc cererea de brevet	374
4.3.1. Documentul privind desemnarea inventatorilor	374
4.3.1.1. Sediul materiei	374
4.3.1.2. Procedura desemnării inventatorilor	375
4.3.2. Actul de transmitere a dreptului la acordarea brevetului	376
4.3.2.1. Sediul materiei și noțiune	376
4.3.2.2. Procedura în cazul depunerii actului	377
4.3.3. Procura	378
4.3.3.1. Noțiune	378
4.3.3.2. Reglementarea reprezentării prin mandatar	378
4.3.3.3. Forma mandatului	378
4.3.3.4. Părțile contractului de mandat	379
4.3.3.5. Obiectul și întinderea mandatului	380
4.3.3.6. Reprezentarea în fața Oficiului European de Brevete	381
4.3.4. Actul de prioritate	382
4.3.5. Certificatul de expoziție	384
4.3.6. Actul de certificare a depunerii materialului biologic la o autoritate de depozit internațională	385
4.4. Unitatea invenției	387
4.4.1. Reglementare	387
4.4.2. Noțiune	387
4.4.3. Condițiile unității invenției	389
4.4.4. Particularități ale unității invenției	391
4.4.4.1. Revendicările independente	391

4.4.4.2. Revendicări dependente	394
4.4.4.3. Cazuri particulare pentru invenții din domeniul chimiei	396
4.4.5. Procedura în cazul lipsei de unitate a unei cereri de brevet.....	398
4.4.6. Procedura la Oficiul European de Brevete în cazul lipsei de unitate a cererii.....	400
4.4.7. Divizarea propriu-zisă a cererii de brevet în practica Oficiului European de Brevete și practica germană.....	401
4.5. Dezvăluirea invenției în cererea de brevet. Dezvăluirea suficientă	402
4.5.1. Reglementare	403
4.5.2. Condițiile dezvăluirii	404
4.5.2.1. Momentul dezvăluirii	404
4.5.2.2. Existența unei invenții	405
4.5.2.3. Locul expunerii invenției.....	405
4.5.2.3.1. Dezvăluirea în raport cu revendicările și desenele	406
4.5.2.4. Cunoștințele persoanei de specialitate în aprecierea dezvăluirii suficiente	408
4.5.2.5. Prezentarea clară și completă. Dezvăluirea suficientă.....	410
4.5.2.6. Reproducibilitatea sau realizabilitatea stricto sensu a invenției, condiție a dezvăluirii	413
4.5.3. Sarcina probei de realizabilitate a unei invenții	417
4.5.4. Exemple speciale cu privire la dezvăluirea invenției în cererea de brevet	418
4.5.5. Dezvăluirea în cazul invențiilor care se referă la un material biologic	420
4.5.6. Efectele juridice ale neîndeplinirii condiției referitoare la dezvăluirea invenției	423
4.6. Modificarea cererii de brevet	424
4.6.1. Sediul materiei	424
4.6.2. Noțiuni	425
4.6.3. Modificarea admisibilă a cererii de brevet.....	426
4.6.4. Extinderea inadmisibilă a cererii de brevet	427
4.6.4.1. Condițiile extinderii inadmisibile	427
4.6.5. Practica OEB de examinare a modificărilor aduse cererii de brevet	429
4.6.6. Efectele modificării cererii de brevet	431
4.7. Procedura Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci privind acordarea brevetului de invenție	432
4.7.1. Sediul materiei	432
4.7.2. Examinarea preliminară a cererilor de brevet de invenție	433
4.7.2.1. Examinarea cererii de brevet din punctul de vedere al îndeplinirii condițiilor de formă	433
4.7.2.2. Clasificarea cererii de brevet	436
4.7.3. Publicarea cererii de brevet	438
4.7.3.1. Sediul materiei și noțiuni.....	438
4.7.3.2. Forma publicării	439
4.7.3.3. Retragerea cererii de brevet înainte de publicare	439
4.7.3.4. Publicarea modificărilor aduse cererii de brevet	440

4.7.3.5. Elemente care nu se publică.....	440
4.7.3.6. Drepturile conferite de cererea de brevet după publicare	441
4.7.3.7. Raportul de documentare	441
4.7.3.7.1. Sediul materiei și noțiune.....	441
4.7.3.7.2. Conținutul raportului de documentare și opinia scrisă privind brevetabilitatea	442
4.7.3.7.3 Publicarea raportului de documentare	445
4.7.4. Examinarea de fond a cererilor de brevet.....	445
4.7.4.1. Considerații generale. Solicitarea examinării	445
4.7.4.2. Condiții pentru începerea examinării de fond și etapele examinării de fond	446
4.7.4.3. Hotărârile luate în examinarea de fond.....	449
4.7.4.3.1. Competențe	449
4.7.4.3.2. Rezoluțiile Comisiei de examinare de fond	449
4.7.4.3.2.1. Hotărârea de acordare a brevetului de invenție.....	450
4.7.4.3.2.2. Hotărârea de respingere a cererii de brevet în examinarea de fond	451
4.7.4.3.2.3. Procesul-verbal de constatare a retragerii cererii de brevet	452
4.7.5. Prevederi comune în procedura de examinare a cererilor de brevet.....	453
4.7.5.1. Notificările OSIM și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească acestea.....	453
4.7.5.2. Termenele pentru răspuns.....	454
4.7.5.3. Repunerea în situația anterioară.....	455
4.7.5.4. Revocarea din oficiu	458
4.7.5.5. Suspendarea procedurii de brevetare.....	460
4.7.5.6. Întreruperea procedurii de brevetare	461
4.7.6. Eliberarea brevetului de invenție.....	463
4.7.7. Menținerea în vigoare a brevetului de invenție în perioada de protecție.....	463

Capitolul V

CATEGORII DE BREVETE	465
5.1. <i>Esența categoriilor, caracteristici</i>	465
5.2. <i>Alegerea categoriei de brevet</i>	467
5.3. <i>Brevete de produs</i>	469
5.3.1. Tipuri de brevete de produs	470
5.3.1.1. Brevet de obiect.....	470
5.3.1.2. Brevet de dispozitiv.....	470
5.3.1.3. Brevet de circuit sau de conexiune	471
5.3.1.4. Brevet de substanță	471
5.3.1.5. Brevet de mijloc	471
5.3.1.6. Brevet de produs definit prin procedeul său de fabricație	472
5.3.1.6.1. Alte tipuri de brevete de „produs definit prin...”	475
5.4. <i>Brevete de procedeu</i>	476
5.4.1. Tipuri de brevete de procedeu	476

5.4.1.1. Brevetul de procedeu de fabricație	476
5.4.1.2. Brevet de procedeu de mod de lucru	477
5.4.1.3. Brevetul de aplicare sau de utilizare	478
5.5. <i>Brevete specifice domeniului medical</i>	479
5.5.1. Substanța activă sau compusul sunt noi în sine	480
5.5.1.1. Brevetul de produs	480
5.5.1.2. Brevetul de procedeu	480
5.5.2. Prima utilizare/indicație medicală a substanței	481
5.5.2.1. Brevet de produs	481
5.5.2.2. Brevet de procedeu	482
5.5.3. A doua utilizare/indicație medicală și subsecvențele	482
5.5.3.3. Recomandări pentru practica brevetării pe plan național în domeniul celei de-a doua utilizări medicale și subsecvențele....	483
5.6. <i>Brevete specifice invențiilor implementate cu ajutorul calculatorului</i>	484
5.7. <i>Elemente specifice produsului și procedeuului în aceeași revendicare</i>	485
5.8. <i>Schimbarea categoriei de brevet</i>	486

Capitolul VI

INVENȚIA DE SERVICIU	489
6.1. <i>Introducere</i>	489
6.2. <i>Reglementare</i>	489
6.3. <i>Definirea invenției de serviciu</i>	491
6.4. <i>Relația de subordonare a inventatorului salariat față de angajator</i>	491
6.5. <i>Angajatorul</i>	492
6.6. <i>Pluralitatea de salariați și/sau angajatori</i>	493
6.7. <i>Categorii de invenții de serviciu</i>	494
6.7.1. Invențiile de misiune inventivă (invențiile de serviciu <i>stricto sensu</i>) ...	494
6.7.2. Invențiile în legătură cu angajatorul (invențiile de serviciu <i>lato sensu</i>)	496
6.7.3. Invențiile libere	497
6.8. <i>Reglementarea dreptului la invenție (brevet) în funcție de categoriile diferite de invenții de serviciu și de angajatori</i>	498
6.9. <i>Posibilitatea angajatorului de a-și organiza activitatea în domeniul inovării</i>	498
6.10. <i>Procedura informării</i>	500
6.11. <i>Drepturile specifice angajatorului</i>	501
6.11.1. Dreptul de a încadra invențiile create de salariat	501
6.11.2. Dreptul angajatorului de a revendica invențiile create de salariați ...	503
6.11.3. Dreptul angajatorului de a depune o cerere de brevet de invenție sau de înregistrare a unui model de utilitate în România și/sau în alte state, cu revendicarea dreptului de prioritate [art. 8 alin. (1)]	504
6.11.4. Dreptul angajatorului de a-i solicita salariatului inventator asistența pentru obținerea protecției și a valorificării invenției	504
6.11.5. Dreptul angajatorului de a păstra invenția ca secret de serviciu	505
6.11.6. Dreptul angajatorului, instituție de învățământ superior, de a folosi invenția	506
6.12. <i>Drepturile specifice salariatului inventator</i>	506

Capitolul VII**DREPTUL LA BREVETUL DE INVENȚIE**

7.1. <i>Inventator și solicitant</i>	509
7.1.1. Sediul materiei.....	509
7.1.2. Noțiuni.....	510
7.1.3. Dreptul asupra invenției.....	512
7.1.4. Subiectele dreptului la brevet.....	513
7.1.4.1. Inventatorul.....	513
7.1.4.2. Succesorul în drepturi al inventatorului.....	515
7.1.5. Caracterele juridice ale dreptului la brevet.....	515
7.1.5.1. Drept absolut.....	515
7.1.5.2. Drept patrimonial.....	516
7.1.5.3. Drept alienabil.....	517
7.1.5.4. Drept divizibil.....	517
7.1.5.5. Drept imprescriptibil extinctiv.....	517
7.1.5.6. Drept urmăribil.....	517
7.1.6. Posesia asupra invenției.....	518
7.2. <i>Stingerea dreptului la brevet</i>	518
7.3. <i>Dreptul la brevetul european</i>	519
7.4. <i>Regimurile matrimoniale ale autorului invenției</i>	521
7.4.1. Aspecte specifice regimurilor matrimoniale.....	521
7.4.2. Incidența regimurilor matrimoniale asupra autorului căsătorit.....	523
7.5. <i>Viziunea legislației și doctrinei actuale asupra proprietății intelectuale</i>	526
7.5.1. Noțiunile de lucru, bun și drept patrimonial.....	526
7.5.2. Includerea dreptului de proprietate intelectuală în categoria drepturilor fundamentale ale omului.....	527
7.5.3. Distincția între opera de spirit și suportul material este o ficțiune juridică.....	528
7.5.4. Noțiunea juridică de „incorporal”.....	529
7.5.5. Semnificația proprietății corporale a autorului operei.....	530
7.5.6. Dreptul moral, expresia proprietății corporale a autorului.....	530
7.5.7. Funcțiile specifice ale dreptului de proprietate intelectuală.....	531
7.5.8. Ce valoare au drepturile de proprietate intelectuală?.....	532

Capitolul VIII**EFFECTUL BREVETULUI**

8.1. <i>Efectul brevetului</i>	533
8.1.1. Preliminarii.....	533
8.1.2. Efectele brevetului limitate teritorial.....	533
8.1.2.1. Efectele brevetului în dreptul intern.....	534
8.1.2.1.1. Drepturile titularului de brevet.....	535
8.1.2.1.2. Dreptul de exploatare a invenției.....	536
8.1.2.1.3. Obligațiile rezultate din brevet.....	538
8.1.2.2. Efectele în dreptul comunitar.....	538
8.1.3. Efecte structurale.....	539
8.2. <i>Excepții de la efectele brevetului</i>	539

8.2.1. Acțiuni în scop privat.....	541
8.2.2. Posesia anterioară.....	542
8.2.3. Situația brevetului decăzut sau la care s-a renunțat	543
8.2.4. Epuizarea dreptului.....	544
8.2.5. Mijloace de transport pe apă și în aer.....	545
8.3. <i>Întinderea protecției conferite de brevet</i>	545
8.3.1. Sediul materiei.....	545
8.3.2. Premisele interpretării întinderii protecției.....	548
8.3.3. Interpretarea revendicărilor în scopul determinării întinderii protecției	550
8.3.3.1. Persoana de specialitate în domeniu	551
8.3.3.2. Stadiul tehnicii.....	552
8.3.3.3. Modul de determinare a întinderii protecției în sistemul de brevete din SUA	552
8.3.3.3.1. Suportul determinării întinderii protecției.....	554
8.3.3.3.1.1. Istoricul derulării procedurii în interpretarea întinderii protecției	555
8.3.3.4. Modul de determinare a întinderii protecției în sistemul de brevete japonez	555
8.3.3.4.1. Suportul interpretării revendicărilor	556
8.3.3.5. Determinarea întinderii protecției în sistemele de brevete din Europa	557
8.3.3.5.1. Modul de determinare a întinderii protecției în sistemul de brevete german	557
8.3.3.5.1.1 Conținutul revendicărilor.....	558
8.3.3.5.1.2 Suportul interpretării revendicărilor.....	558
8.3.3.5.1.3. Protecția parțială.....	563
8.3.3.5.2. Modul de determinare a întinderii protecției în sistemul de brevete francez.....	563
8.3.3.5.3. Modul de determinare a întinderii protecției în sistemul de brevete britanic.....	564
8.3.3.5.4. Determinarea întinderii protecției în sistemul de brevete român	566
8.3.3.5.4.1. Suportul interpretării revendicărilor.....	568
8.3.3.5.4.2. Doctrina echivalențelor	568
8.3.3.6. Momentul judecării echivalenței.....	576
8.3.4. Întinderea protecției pentru diverse categorii de brevete	577
8.3.4.1. Brevetul de produs.....	577
8.3.4.1.1. Indicații de utilizare în revendicările de produs	581
8.3.4.1.2. Protecția produselor cunoscute	583
8.3.4.2. Brevetul de procedeu.....	584
8.3.4.3. Brevetul de utilizare	586
8.3.5. Aspecte specifice pentru brevetele din domeniul chimie – medicină	588
8.3.5.1. Brevetul de produs.....	589
8.3.5.1.1. Brevetul de substanță chimică	589
8.3.5.1.2. Brevetul de produs intermediar sau final al unui procedeu de fabricație	590

8.3.5.1.3. Brevetul de substanță cu indicarea scopului.....	592
8.3.5.1.4. Brevetul de produs definit prin procedeul său de fabricație.....	593
8.3.5.2. Brevetul de procedeu în domeniul chimiei.....	594
8.3.5.3. Brevetul de utilizare a unei substanțe chimice.....	595
8.3.6. Unele elemente practice ale determinării întinderii protecției.....	597
8.3.7. Obiectul invenției în definirea întinderii protecției.....	598
8.3.8. Unitatea întinderii protecției.....	599

Capitolul IX

APĂRAREA DREPTURILOR CONFERITE DE BREVET	600
9.1. <i>Importanța practică a apărării proprietății intelectuale</i>	600
9.2. <i>Jurisdicția în materia invențiilor</i>	602
9.2.1. Acțiunile în justiție.....	602
9.2.2.1. Raporturi juridice litigioase fără element de extraneitate.....	603
9.2.2.2. Raporturi juridice litigioase cu element de extraneitate.....	604
9.2.2.2.1. Competența internațională a jurisdicției române.....	605
9.2.2.2.2. Competența de jurisdicție străină.....	607
9.2.2.2.3. Competența de jurisdicție stabilită prin Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului și al Consiliului din 12 dec. 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială.....	608
9.2.2.2.4. Recunoașterea și executarea hotărârile judecătorești.....	611
9.3. <i>Contrafacerea</i>	612
9.3.1. Actele de contrafacere.....	612
9.3.2. Acțiunea în contrafacere.....	619
9.3.2.1. Persoanele implicate în acțiunea în contrafacere.....	620
9.3.2.2. Competența materială.....	623
9.3.2.3. Condițiile de admisibilitate a acțiunii și reguli de procedură.....	623
9.3.2.4. Examinarea contrafacerii.....	626
9.3.2.5. Despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin contrafacere.....	630
9.3.2.5.1. Condiții de solicitare.....	631
9.3.2.5.2. Determinarea daunelor pentru prejudiciul cauzat de exploatarea neautorizată.....	632
9.3.2.6. Măsurile dispuse de instanță.....	634
9.3.2.7. Prescripția acțiunii în justiție.....	639
9.3.3. Acțiunea în non-contrafacere.....	640
9.4. <i>Mijloacele de protecție provizorie</i>	640
9.4.1. Măsurile prevăzute în legea brevetelor de invenție.....	642
9.4.2. Măsurile prevăzute în O.U.G. nr. 100/2005.....	642
9.4.2.1. Domeniul de aplicare al Ordonanței.....	643
9.4.2.2. Regimul juridic al Ordonanței.....	644
9.4.2.3. Calitatea procesuală activă și calitatea procesuală pasivă.....	645
9.4.2.4. Măsurile procedurale prevăzute înainte de judecarea fondului acțiunii în contrafacere.....	646

9.4.2.5. Măsurii provizorii și de asigurare	647
9.4.2.6. Soluționarea cererilor de instituire a măsurilor asigurătorii	648
9.4.2.7. Procedura ordonanței președințiale	648
9.4.2.8. Garanții împotriva abuzului de drept	651
9.4.3. Măsurii provizorii dispuse de autoritățile vamale	652
9.5. Acțiunea în concurență neloială	655
9.6. Acțiunea penală în contrafacere	657

Capitolul X

TRANSMITEREA DREPTULUI ASUPRA BREVETULUI	660
10.1. Aspecte generale	660
10.2. Cesiunea	663
10.2.1. Definiție, trăsături, clasificare	663
10.2.2. Condițiile cesiunii	663
10.2.2.1. Aspecte specifice privind condițiile de fond	664
10.2.2.2. Aspecte specifice de formă	666
10.2.3. Efectele cesiunii	666
10.2.3.1. Transferul drepturilor decurgând din brevet	666
10.2.3.2. Obligațiile părților contractante	667
10.2.3.2.1. Obligațiile cedentului	667
10.2.3.2.2. Obligațiile cesionarului	671
10.3. Contractul de licență	671
10.3.1. Definiție, trăsături, clasificare	671
10.3.2. Condițiile contractului	673
10.3.2.1. Condiții de fond	673
10.3.2.2. Condiții de formă	675
10.3.3. Efectele contractului de licență	676
10.3.3.1. Obligațiile concedentului	676
10.3.3.2. Obligațiile licențiatului	680
10.3.4. Durata și încetarea contractului de licență	685
10.3.5. Categoriile speciale de licențe	687
10.3.5.1. Licențe obligatorii	687
10.3.5.2. Licențe cu caracter administrativ	691
10.3.5.3. Licența obligatorie acordată pentru cazul brevetelor dependente	692
10.3.5.3.1. Baze legale	692
10.3.5.3.1.1.1. Dependenta brevetelor	694
10.3.5.3.1.1.2. Examinarea dependenței	696
10.3.5.3.1.1.3. Efectele dependenței	696
10.4. Incidența regulilor de concurență în contractele de transmitere a brevetelor de invenție	697
10.4.1. Aspecte introductive	697
10.4.2. Licențele de proprietate intelectuală și politica de concurență	699
10.4.3. Incidența art. 101 din TFUE în materia contractelor de licență de proprietate intelectuală	701

10.4.4. Reglementarea din legea română a concurenței privind transmiterea brevetelor de invenție.....	717
10.5. Incidența art. 102 TFUE în materia contractelor de licență de proprietate intelectuală.....	720
10.5.1. Aspecte generale.....	720
10.5.2. Noțiunea de piață relevantă.....	722
10.5.3. Poziția dominantă.....	724
10.5.4. Abuzul de poziție dominantă.....	725

Capitolul XI

DURATA BREVETULUI	734
11.1. Considerații generale și sediul materiei.....	734
11.2. Durata brevetului și domeniul de valabilitate.....	736
11.3. Brevet de invenție de perfecționare; brevet adițional.....	741
11.3.1 Brevetul de invenție de perfecționare.....	742
11.3.2. Brevetul adițional.....	742
11.4. Certificatul de protecție tranzitorie.....	745
11.4.1. Premisele acordării unei protecții tranzitorii.....	745
11.4.2. Procedura legală de obținere a protecției tranzitorii.....	746
11.4.3. Drepturile conferite de certificatul de protecție tranzitorie.....	747
11.5. Certificatul suplimentar de protecție pentru medicamente și produse de protecție a plantelor.....	748
11.5.1. Premisele creării certificatului suplimentar de protecție.....	748
11.5.2. Caracterele juridice ale certificatului suplimentar de protecție.....	752
11.5.3. Condițiile acordării certificatului suplimentar de protecție.....	754
11.5.3.1. Existența unui brevet de bază.....	755
11.5.3.2. Produsul protejat prin brevetul de bază.....	756
11.5.3.3. Existența autorizației de punere pe piață.....	759
11.5.3.4. Produsul nu a făcut obiectul unui certificat suplimentar de protecție.....	763
11.5.3.5. Solicitantul cererii de certificat suplimentar de protecție.....	764
11.5.4. Procedura de acordare și eliberare a certificatului suplimentar de protecție.....	764
11.5.5. Efectele protecției.....	769
11.5.6. Durata certificatului suplimentar de protecție. Prelungirea duratei certificatului pentru medicamente.....	771
11.5.7. Stingerea drepturilor conferite de certificatul suplimentar de protecție.....	773
11.5.8. Apărarea drepturilor conferite de certificatul suplimentar de protecție.....	774
11.5.9. Transmiterea drepturilor conferite de certificatul suplimentar de protecție.....	774

Capitolul XII

STINGEREA BREVETULUI	775
12.1. Motivele stingerii.....	775
12.2. Renunțarea titularului la brevet.....	775

12.3. <i>Întârzierea în desemnarea inventatorului</i>	776
12.4. <i>Neplata taxei de menținere în vigoare</i>	777
12.5. <i>Neplata taxei de eliberare a brevetului</i>	779

Capitolul XIII

OPOZIȚIA LA ACORDAREA BREVETULUI. REVOCAREA BREVETULUI	781
13.1. <i>Importanța sistemului de opoziție/revocare a brevetului</i>	781
13.2. <i>Natura juridică a procedurii de opoziție</i>	783
13.3. <i>Tipuri de revocare</i>	785
13.4. <i>Motivele revocării</i>	786
13.4.1. <i>Lipsa brevetabilității</i>	788
13.4.1.1. <i>Accesibilitatea cunoștințelor din stadiul tehnicii</i>	789
13.4.1.1.1. <i>Prin folosire</i>	789
13.4.1.1.2. <i>Prin descriere scrisă</i>	790
13.4.1.1.3. <i>Prin descriere orală</i>	791
13.4.2. <i>Dezvăluire insuficientă</i>	792
13.4.3. <i>Extinderea nepermisă peste conținutul cererii depuse inițial</i>	793
13.4.4. <i>Preluarea nepermisă a brevetului</i>	794
13.4.5. <i>Lipsa motivelor de revocare</i>	795
13.5. <i>Procedura de revocare</i>	796
13.5.1. <i>Solicitantul revocării sau opoziției</i>	796
13.5.2. <i>Termenul de solicitare a revocării sau formulare a opoziției</i>	797
13.5.3. <i>Părțile în procedură</i>	797
13.5.3.1. <i>Oponentul sau persoana îndreptățită la solicitarea revocării</i> ..	798
13.5.3.2. <i>Titularul brevetului</i>	802
13.5.4. <i>Derularea procedurii</i>	802
13.6. <i>Hotărârile Comisiei de reexaminare/Opoziție</i>	809
13.6.1. <i>Revocarea în parte</i>	811
13.7. <i>Efectele revocării brevetului</i>	813
13.7.1. <i>Efectul teritorial al revocării brevetului european</i>	813
13.8. <i>Contestarea hotărârii de revocare a brevetului</i>	814

Capitolul XIV

ANULAREA BREVETULUI	815
14.1. <i>Natura juridică a procedurii de anulare</i>	815
14.2. <i>Cauzele de nulitate</i>	816
14.2.1. <i>Elemente de armonizare europeană și internațională</i>	816
14.2.2. <i>Analiza cauzelor de nulitate</i>	817
14.2.3. <i>Extinderea nepermisă a protecției conferite de brevet</i>	817
14.2.4. <i>Titular neîndreptățit la acordarea brevetului</i>	820
14.3. <i>Procedura de anulare</i>	820
14.3.1. <i>Procedura de anulare a brevetului prin reexaminare în sistemul de brevete din SUA</i>	821
14.3.2. <i>Nașterea și stingerea dreptului la acțiune</i>	823
14.3.3. <i>Obiectul procedurii de anulare</i>	824
14.3.4. <i>Procedura de anulare a brevetului european</i>	824

14.3.5. Părțile în procedura de anulare.....	825
14.3.6. Probele	827
14.3.7. Soluțiile pronunțate de instanță	832
14.3.8. Publicitatea hotărârii de anulare	833

Capitolul XV

PROTECȚIA KNOW-HOW-ULUI.....

15.1. <i>Definire și delimitare</i>	834
15.1.1. Aspecte introductive	834
15.1.2. Noțiunea de know-how	834
15.1.3. Delimitarea know-how-ului de secretul de fabricație	838
15.1.4. Delimitarea între know-how și brevet	841
15.1.5. Delimitarea de asistență tehnică	842
15.2. <i>Elementele constitutive ale know-how-ului</i>	842
15.3. <i>Caracteristicile și natura know-how-ului</i>	843
15.4. <i>Rezervarea know-how-ului</i>	844
15.5. <i>Actele relative la know-how</i>	846
15.6. <i>Obligațiile părților contractante</i>	847
15.6.1. Obligațiile furnizorului	847
15.6.2. Obligațiile beneficiarului	850
15.7. <i>Apărarea know-how-ului</i>	852
15.7.1. Fapte ilicite	852
15.7.2. Măsurî, proceduri și măsuri reparatorii	853

Capitolul XVI

MODELE DE UTILITATE.....

16.1. <i>Definiție, reglementare și importanță</i>	856
16.2. <i>Domeniul de aplicare</i>	858
16.3. <i>Condițiile de protecție a invențiilor prin model de utilitate</i>	860
16.3.1. Condiția noutății	860
16.3.2. Condiția aplicabilității industriale	861
16.3.3. Condiția depășirii nivelului simplei îndemânări profesionale	861
16.4. <i>Procedura de înregistrare și examinare a cererii de model de utilitate.</i> <i>Publicarea și eliberarea certificatului</i>	863
16.4.1. Cererea de model de utilitate	863
16.4.2. Înregistrarea cererii de model de utilitate	866
16.4.3. Modificarea și conversia cererii de model de utilitate	867
16.4.4. Data de depozit a cererii de model de utilitate	868
16.4.5. Examinarea cererii de model de utilitate	870
16.4.6. Cereri internaționale de protecție prin model de utilitate	875
16.5. <i>Durata modelului de utilitate</i>	876
16.6. <i>Drepturi conferite de lege pentru modelul de utilitate protejat</i>	877
16.7. <i>Transmiterea drepturilor privind modelul de utilitate</i>	878
16.8. <i>Încetarea protecției modelului de utilitate</i>	878
16.9. <i>Apărarea drepturilor</i>	879
16.10. <i>Avantaje si dezavantaje ale protecției prin model de utilitate</i>	880

Capitolul XVII

Capitolul XVII	882
ELEMENTE DE MANAGEMENTUL DREPTULUI BREVETULUI	891
17.1 Preliminarii	882
17.2. Managementul protecției invențiilor prin brevet	882
17.2.1. Premisele abordării manageriale	882
17.2.1.1. Oportunitatea protecției prin brevet de invenție	882
17.2.1.1.1. Protecția prin brevet ca parte a succesului comercial al invenției	882
17.2.1.1.2. Protecție prin brevet de invenție vs. protecție prin secret comercial	883
17.2.1.1.3. Protecție prin brevet de invenție vs. protecție prin dreptul de autor asupra publicației științifice	884
17.2.1.2. Managementul costurilor protecției invențiilor prin brevetare	888
17.2.1.3. Decizia asupra oportunității solicitării brevetului de invenție	895
17.3. Managementul informației conținute în brevetul de invenție	896
17.3.1. Informația conținută în brevetul de invenție	896
17.3.1.1. Importanța informației	896
17.3.1.2. Tipuri de Informații conținute în brevet	898
17.3.1.3. Localizarea informației din brevet	899
17.3.1.4. Strategii în cercetarea documentară a informației din brevet	900
17.3.1.5. Prelucrarea și utilizarea strategică a informațiilor din brevetul de invenție	902
17.3.1.5.1. Stadiul tehnicii în scopul C&D&I	902
17.3.1.5.2. Stadiul tehnicii în scopul evaluării brevetabilității unei soluții tehnice	904
17.3.1.5.3. Analiza evoluției tehnologice a unei companii/organizații concurente	906
17.3.1.5.4. Evoluția istorică sau geografică a unui domeniu tehnologic	907
17.3.1.5.5. Evaluarea unui brevet	907
17.3.1.5.6. Evitarea încălcării brevetului	908
17.4. Managementul transmiterii dreptului brevetului de invenție; evaluarea brevetelor de invenție	908
17.4.1. Preliminarii	908
17.4.2. Optimizarea deciziei privind modul de transmitere a dreptului brevetului	909
17.4.3. Evaluarea brevetului de invenție	911
17.4.3.1. Preliminarii	911
17.4.3.2. Metode generale de evaluare	912
17.4.3.3. Metoda cantitativă a abordării de cost	913
17.4.3.4. Metoda cantitativă a abordării bazată pe venit	915
17.4.3.5. Metoda cantitativă a abordării de piață	916
17.4.3.6. Factori de evaluare a brevetului în evaluarea calitativă	916
17.5. Managementul respectării dreptului brevetului	922

Capitolul I

INTRODUCERE

1.1. Istoricul protecției invențiilor prin brevet

Conceptul de „invenție” s-a născut anterior apariției monopolurilor, limitate în timp, denumite „privilegii” sau „brevete”.

Încă din Antichitate, se regăsește în lucrările filozofilor greci și romani ideea că progresul se obține prin cercetare și experimentare, iar în cadrul organizațiilor profesionale (*collegia*), secretele meseriei erau transmise în familie.

Cu toate acestea, doctrina apreciază că apariția proprietății industriale s-a produs în Evul Mediu, odată cu procesul de urbanizare care a permis afirmarea breslelor, începând cu secolul al XIII-lea¹.

În acest context, s-a evidențiat distincția dintre bunurile materiale și cunoștințele asupra meseriilor și proceselor de producție. Breslele exercitau o veritabilă posesie asupra bunurilor intangibile, impunând o serie de obligații membrilor, între care esențială era păstrarea secretului de fabricație. Astfel, sticlarii din Veneția își asumau obligația de a nu părăsi comunitatea, sub sancțiunea amenzii și a excluderii din breaslă, iar Guttenberg poseda trei secrete de fabricație, printre care și cel care i-a adus renumele privind „arta scrierii artificiale”.

În această perioadă au apărut primele privilegii, legate, în special, de exploatarea resurselor naturale, dar fără a fi limitate la acestea, a căror acordare era o prerogativă exclusivă a regalității.

Privilegiile întrunesc unele dintre caracterele dreptului modern asupra brevetului de invenție: noutate, considerarea interesului public, exclusivitatea exploatării, limitarea în spațiu și timp, sancționarea contrafăcătorilor.

În Evul Mediu, privilegiul mineritului se concretiza în scutiri de taxe și dreptul de exploatare, cu excluderea concurenței în ceea ce privește mineralele considerate strategice (aur, argint, aramă); în Anglia regelui Eduard al III-lea (1327-1377), istoricii menționează cazul lui Bonafusus din Aquitania, care a obținut un privilegiu de 15 ani în domeniul vopsirii materialelor.

Inovațiile și privilegiile au cunoscut o dezvoltare dinamică în orașele-cetăți italiene ale Evului Mediu: în Florența, sunt acordate mai multe privilegii pentru construirea domului catedralei (1377-1446), iar la Veneția este adoptată în 1474 o veritabilă lege asupra brevetelor de invenție, în care protecția acestora este asociată în mod clar condiției publicării, arătându-se că „orice persoană care dorește să realizeze în cetate o creație inedită poate comunica proiectul Edililor Orașului, începând cu momentul la care invenția este suficient perfecționată pentru a putea fi pusă în practică. Pe teritoriul nostru, se interzice terților ca, timp de 10 ani, fără acordul și licența inventatorului, să

¹ P.O. Long, *Invention. Authorship, Intellectual Property and the Origin of Patents. Notes toward a Conceptual History, Technology and Culture*, oct. 1991, vol. 23, nr. 4, pp. 846-884.

construiască orice realizare care corespunde acestui proiect sau care îl imită, în caz contrar inventatorul fiind îndreptățit să cheme această persoană în fața unuia dintre consiliile noastre, care va putea aplica o amendă de 100 de ducati și va putea dispune distrugerea acestei realizări”¹. Sub incidența acestei reglementări, numărul privilegiilor crește de la 21, în perioada 1474-1500, la 423, la jumătatea secolului al XVI-lea, fapt ce explică avansul orașelor italiene în domeniile mecanicii, artizanatului și textilelor.

În perioada post-renascentistă au apărut primele dezbateri asupra anteriorității descoperirilor și primele opinii în sensul necesității circulației cunoștințelor, în considerarea „binelui general”, a interesului public: „atunci când o persoană, pe cheltuiala sa sau munca sa, ori prin inteligența și creativitatea sa, introduce în regat o nouă meserie sau un nou mecanism pentru perfecționarea unei meserii, care nu a mai fost folosit vreodată, și dacă este în interesul regatului, regele îi poate acorda un privilegiu, până ce toți supuși vor afla despre aceasta, în considerarea binelui pe care îl face comunității”².

În Franța, evoluția a fost asemănătoare, implementându-se și o politică de introducere a tehnicilor străine, politică determinată de progresul tehnic al orașelor italiene. Astfel, în anul 1551 a fost acordat italianului Thesco Multio, naturalizat și înnobilit, privilegiul de a fabrica, timp de 5 ani, sticlă „în maniera Veneției”; tot în 1551, lui Abel Fullon i-a fost acordat un privilegiu privind inventarea unor caractere tipografice speciale. Sub regele Henri al II-lea (1574-1559), s-a adoptat practica publicării invențiilor, în scopul de a deveni accesibile publicului după expirarea perioadei de monopol.

În Franța secolului al XIV-lea, sub domnia dinastiei de Bourbon, economia este dominată de concepțiile mercantiliste care favorizează comerțul și acumularea de bogăție, prin încurajarea exporturilor și limitarea importurilor. În acest context, se instituie o comisie de evaluare a invențiilor, fapt determinat de necesitatea cuceririi piețelor externe și a realizării unui control strict al calității. În acest scop, s-a recurs la adoptarea de reglementări privind manufacturile, la controlul breslelor și la intervenția directă a statului prin scutiri de taxe sau acordarea de privilegii, fiind reglementată o procedură în acest scop. Privilegiile au finalitatea de a proteja inventatorii împotriva breslelor care tindeau să blocheze orice invenție.

Privilegiile rămân un atribut al regalității și se acordă prin hotărârea Consiliului de stat, cuprinzând și o descriere sumară a invenției. Documentul trebuie înregistrat de Parlamentul din Paris, care se poate opune deciziei regelui. Breslele pot face apel la rege sau la Parlament pentru a se opune acordării privilegiului. La sesizarea breslelor, Parlamentul apelează la o comisie de experți care realizează o examinare a brevetului. Inițial, Academia de Științe din Paris, fondată în 1666, își putea da avizul, funcționând ca un expert pe lângă Parlament, pentru ca prin Regulamentul din 1699 aceasta să dobândească rolul de examinator oficial al invențiilor, la ordinul regelui. Potrivit art. 31 din Regulament, „Academia va examina, dacă regele ordonă, toate aparatele pentru care se solicită Majestății sale privilegii și va certifica dacă acestea sunt noi și utile și inventatorii ale căror invenții sunt aprobate sunt obligați să lase Academiei un model”. Academia asigură publicitatea invenției și a privilegiului, prin constituirea unui depozit la Observatorul din Paris.

¹ P. Braunstein, *A l'origine des privilèges d'invention aux XIV et XV siècles*, CNRS-IMHC et Paris IV-CRHL, Les brevets, leur utilisation et histoire des techniques et de l'économie, Paris, CNRS, 1984, p. 55.

² P.O. Long, *The Openness of Knowledge: an Ideal and its Context in 16th Century Writings on Mining and Metallurgy, Technology and Culture*, aprilie 1991, vol. 32, nr. 2, p. 333.